

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

**Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie
za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

INFORMACJA O ZAWODZIE

Cholewkarz

(753601)

Obuwnicy i pokrewni

Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej rozpowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

INFORMACJA O ZAWODZIE

Cholewkarz

(753601)

Obuwnicy i pokrewni

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

Publikacja opracowana w ramach projektu **Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

PROJEKT NR: POWR.02.04.00-00-0060/16-00

Partnerzy projektu INFODORADCA+:

- DORADCA Consultants Ltd Sp. z o.o., Gdynia
- Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy, Radom
- Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa
- Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa
- PBS Sp. z o.o., Sopot

INFORMACJA O ZAWODZIE

Cholewkarz (753601)

© Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy, Warszawa 2018

Kopowanie i rozpowszechnianie w całości lub w części dozwolone wyłącznie za podaniem źródła.

ISBN 978-83-7789-495-8 [834]

Publikacja bezpłatna

Zdjęcie na okładce autorskie wykonane przez zespół ekspercki.

SPIS TREŚCI

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU	3
1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności).....	3
1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu.....	3
1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD	3
1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący.....	3
2. OPIS ZAWODU	4
2.1. Synteza zawodu.....	4
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania.....	4
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy).....	4
2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne.....	5
2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie.....	6
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji	7
2.7. Zawody pokrewne	8
3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE	8
3.1. Zadania zawodowe	8
3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie operacji montażu cholewek obuwia.....	8
3.3. Kompetencje społeczne.....	10
3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.....	10
3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji.....	11
4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO.....	11
4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie	11
4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu	12
4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów	13
4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.....	14
5. ODNIESIENIE O EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)	14
6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE	14
7. SŁOWNIK POJĘĆ	16
7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)	16
7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)	18

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZAWODU

1.1. Nazwa i kod zawodu (wg Klasyfikacji zawodów i specjalności)

Cholewkarz 753601

1.2. Nazwy zwyczajowe zawodu

- Kamasznik.

1.3. Usytuowanie zawodu w klasyfikacjach: ISCO, PKD

W Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie:

- 7536 Shoemakers and related workers.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

- Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe.

1.4. Notka metodologiczna, autorzy i eksperci opiniujący

Notka metodologiczna

Opis informacji o zawodzie opracowano na podstawie:

- analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz źródeł internetowych,
- wyników badań i analiz prowadzonych w projekcie PO KL (2011–2013) „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”,
- analizy opisu zawodu zamieszczonego w wyszukiwarce opisów zawodów na Portalu Publicznych Służb Zatrudnienia,
- zebranych opinii od recenzentów, członków panelu ewaluacyjnego oraz zespołu ds. walidacji i jakości informacji o zawodach.

Autorzy i eksperci opiniujący

Zespół Ekspertki:

- Mariusz Szymaniak – Pracownia Obuwia, Teatr Muzyczny ROMA, Warszawa.
- Jadwiga Rudecka – ekspert niezależny, Radom.
- Joanna Tomczyńska – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Zespół ds. walidacji i jakości informacji o zawodzie:

- Krzysztof Symela – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Ireneusz Woźniak – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.
- Katarzyna Skoczylas – Instytut Technologii Eksploatacji – PIB, Radom.

Recenzenci:

- Małgorzata Broła – Kuratorium Oświaty w Warszawie, Delegatura w Radomiu.
- Romana Madej – Producent Obuwia PPHU STANLEY, Białobrzegi.

Panel ewaluacyjny – przedstawiciele partnerów społecznych:

- Małgorzata Żurek – Instytut Przemysłu Skórzanego, Łódź.
- Magdalena Paździor – Polskie Towarzystwo Towaroznawcze Oddział Mazowiecki, Radom.

Data (rok) opracowania opisu informacji o zawodzie: 2018 r.

WAŻNE:

W tekście opisu informacji o zawodzie występują podkreślenia wybranych określeń wraz z indeksem górnym, który wskazuje numer definicji w słowniku branżowym w punkcie 7.2.

2. OPIS ZAWODU

2.1. Synteza zawodu

Cholewkarz wykonuje, na podstawie wzoru, górną część obuwia zwaną cholewką¹, wykorzystując do tego odpowiednie maszyny i urządzenia oraz narzędzia i przybory.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania

Opis pracy

Cholewkarz jest zawodem produkcyjnym związanym z branżą obuwniczą. Celem pracy cholewkarza jest wykonanie wzorników²⁸ górnej części obuwia, tzw. cholewki oraz zmontowanie jej ze skóry, tworzyw skóropodobnych lub materiałów włókienniczych. Cholewkarz współpracuje z obuwnikiem miarowym, który jest wykonawcą obuwia.

Sposoby wykonywania pracy

Cholewkarz wykonuje prace polegające na:

- sporządzaniu dokumentacji konstrukcyjno-technologicznej² i rozliczeniowej³ wzoru cholewki,
- dobieraniu materiałów podstawowych (skóry, tkaniny) i pomocniczych (kleje, nici, igły) niezbędnych do wytworzenia cholewki,
- dokonywaniu rozkroju materiałów¹⁶ na poszczególne elementy cholewki, wykorzystując maszyny i urządzenia (wycinarki²⁵, plotery¹³, wycinaki²⁴, nóż cholewkarski¹⁰) i uwzględniając topografię skóry naturalnej²², kierunki ciągliwości tkanin, dzianin oraz motyw wzoru krojonego materiału,
- wykonywaniu operacji przygotowawczych do łączenia elementów cholewki: ścianianiu¹⁹, dwojeniu⁴ (wyrównywaniu grubości), naklejaniu wzmocnień²⁷, podnosków¹⁴, międzypodszewek⁸ i innych, w zależności od wzoru cholewki,
- łączeniu elementów cholewki za pomocą klejenia i szycia,
- kontrolowaniu jakości wykonanych cholewek.

Więcej szczegółowych informacji znajduje się w sekcjach: 3.1. Zadania zawodowe oraz 3.2. Kompetencja zawodowa.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Warunki pracy

Miejszem pracy **cholewkarza** jest zakład cholewkarski lub obuwniczy. W dużym zakładzie można wyodrębnić: magazyn surowców, krojownię⁶, rozkrój tekstylny, szwalnię pomocniczą¹⁷ i szwalnię właściwą¹⁸. W małym zakładzie rozkrój elementów zazwyczaj odbywa się ręcznie za pomocą noża cholewkarskiego lub nożyczek itp. Szycie wykonuje się na maszynach szyjących⁷.

Cholewkarz pracuje w pomieszczeniach, które powinny mieć sprawną wentylację oraz dobre oświetlenie naturalne bądź sztuczne.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie.

Wykorzystywane maszyny i narzędzia pracy

Cholewkarz w pracy wykorzystuje m.in.:

- maszyny szyjące,
- wycinarki,
- plotery tnące,
- ścieniarki brzegowe²⁰,
- wklejarki materiałów termoplastycznych²³

oraz narzędzia i przybory, takie jak:

- noże cholewkarskie,
- wycinaki/wykrojniki,
- nakłuwaki⁹,
- pędzle,
- młotki,
- dziurkacze.

WAŻNE:

W pracy **cholewkarz** może wykorzystywać komputer z odpowiednim oprogramowaniem w celu opracowywania konstrukcji cholewki obuwia.

Organizacja pracy

Praca **cholewkarza** w zakładach cholewkarskich i obuwniczych może być jedno- lub dwuzmianowa, w stałych godzinach pracy. W zależności od wykonywanego procesu technologicznego praca na stanowisku roboczym może być indywidualna lub zespołowa.

Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo pracy człowieka

Podczas pracy **cholewkarza** na stanowiskach maszynowych występuje niewielki hałas. Obsługiwanie maszyn i urządzeń może prowadzić do urazów. Praca często wykonywana jest w pozycji stojącej, co może być przyczyną dolegliwości układu mięśniowo-szkieletowego.

Ze względu na kontakt z różnymi skórami i środkami pomocniczymi, np. klejami, apreturami (służącymi do uszlachetniania i wykończania materiału cholewki), cholewkarz może być narażony na:

- choroby dróg oddechowych,
- alergie,
- choroby skóry.

2.4. Wymagania psychofizyczne i zdrowotne

Wymagania psychofizyczne

Dla pracownika wykonującego zawód **cholewkarz** ważne są:

w kategorii wymagań fizycznych

- ogólna dobra wydolność fizyczna,
- sprawność układu kostno-stawowego,
- sprawność układu mięśniowego,
- sprawność narządu wzroku,
- sprawność zmysłu dotyku;

w kategorii sprawności sensomotorycznych

- ostrość wzroku i słuchu,
- rozróżnianie barw,
- zręczność rąk i palców,

- czucie dotykowe,
- koordynacja wzrokowo ruchowa,
- spostrzegawczość;

w kategorii sprawności i zdolności

- uzdolnienia techniczne,
- zdolność współdziałania w zespole,
- zdolność koncentracji uwagi,
- zdolność oceny organoleptycznej materiałów,
- podzielność uwagi,
- wyobraźnia przestrzenna,
- zręczność manualna;

w kategorii cech osobowościowych

- samodzielność,
- samokontrola,
- rzetelność,
- zdolność współdziałania,
- dokładność,
- cierpliwość,
- gotowość do pracy w warunkach monottonnych.

Więcej informacji znajduje się w sekcjach: 3.3. Kompetencje społeczne; 3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu.

Wymagania zdrowotne

Praca **cholewkarza** należy do kategorii średnio-ciężkiej pracy fizycznej, która wymaga stania, chodzenia, podnoszenia i przenoszenia materiałów. Pracownik w tym zawodzie powinien posiadać wysoką ogólną sprawność fizyczną i dobry stan zdrowia.

Przeciwwskazaniem do wykonywania zawodu cholewkarz jest skłonność do alergii, choroby układu oddechowego, astma, niedowładny kończyn górnych.

WAŻNE:

O stanie zdrowia i ewentualnych przeciwwskazaniach do wykonywania zawodu orzeka lekarz medycyny pracy.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie.

2.5. Wykształcenie, tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Wykształcenie niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Do podjęcia pracy w zawodzie **cholewkarz** preferowane jest wykształcenie uzyskane w ramach nauki zawodu w rzemiośle. Wykształcenie można również uzyskać na drodze kształcenia rzemieślniczego w zawodach pokrewnych: obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny oraz w branżowej szkole I stopnia (dawniej zasadnicza szkoła zawodowa) w zawodzie pokrewnym obuwnik.

Tytuły zawodowe, kwalifikacje i uprawnienia niezbędne/preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

Cholewkarz może uzyskać:

- świadectwo czeladnicze i dyplom mistrzowski w zawodzie cholewkarz, nadawane w ramach kształcenia rzemieślniczego – po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,

- świadectwa czeladnicze i dyplomy mistrzowskie w zawodach pokrewnych: obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny – po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze,
- dyplom potwierdzający kwalifikacje pełne w zawodzie pokrewnym (szkolnym) obuwnik – po zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- świadectwo potwierdzające kwalifikację AU.10 Wytwarzanie obuwia, wyodrębnioną w zawodzie obuwnik – po ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego i zdaniu egzaminu organizowanego przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne,
- suplementy Europass (w języku polskim i angielskim) do ww. dokumentów.

Dodatkowymi atutami przy zatrudnianiu cholewkarza są:

- potwierdzone umiejętności obsługi komputera, w przypadku obsługiwaania zaawansowanych technologicznie maszyn (np. ploter tnący),
- potwierdzone umiejętności konstruowania cholewek obuwia z wykorzystaniem programów komputerowych.

Więcej informacji znajduje się w sekcji: 4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, awansu i potwierdzania kompetencji

Możliwości rozwoju zawodowego i awansu

Cholewkarz może:

- po uzyskaniu tytułu czeladnika rozpocząć pracę jako pracownik wykwalifikowany, a następnie po zdobyciu tytułu mistrza w tym zawodzie awansować na stanowisko brygadzysty,
- pracować na równorzędnych stanowiskach w zawodach pokrewnych – po uprzednim przeszkoleniu,
- po potwierdzeniu kwalifikacji AU.10 Wytwarzanie obuwia w zawodzie pokrewnym obuwnik uzyskać dyplom (jeśli posiada wykształcenie średnie) potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik obuwnik – po potwierdzeniu kwalifikacji AU.52 Organizacja i prowadzenie procesów wytwarzania obuwia,
- po zdaniu matury i ukończeniu uczelni wyższej na kierunku np. technologia skóry awansować na wyższe stanowisko kierownicze,
- założyć i prowadzić działalność gospodarczą w zakresie obuwnictwa.
- brać udział w szkoleniach w miejscu pracy lub w wyspecjalizowanych ośrodkach szkoleniowych branży obuwniczej.

Możliwości potwierdzania kompetencji

Potwierdzanie kompetencji oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie **cholewkarz**. Możliwe jest również uzyskanie tych tytułów w rzemieślniczych zawodach pokrewnych: obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

Istnieje także możliwość uzyskania świadectwa potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie pokrewnym szkolnym obuwnik – w zakresie kwalifikacji AU.10 Wytwarzanie obuwia.

Odrębną drogą potwierdzenia ww. kwalifikacji jest tryb egzaminów eksternistycznych.

Więcej informacji można uzyskać w Bazie Usług Rozwojowych <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl> oraz Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

2.7. Zawody pokrewne

Osoba zatrudniona w zawodzie **cholewkarz** może rozszerzać swoje kompetencje zawodowe w zawodach pokrewnych:

Nazwa zawodu pokrewnego zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności	Kod zawodu
Technik obuwnik ⁵	311916
Obuwnik ⁵	753602
Obuwnik miarowy	753603
Obuwnik ortopedyczny	753604
Szewc	753606
Obuwnik przemysłowy	815605

3. ZADANIA ZAWODOWE I WYMAGANE KOMPETENCJE

3.1. Zadania zawodowe

Pracownik w zawodzie **cholewkarz** wykonuje różnorodne zadania, do których należą w szczególności:

Z1 Konstruowanie podstawowych wzorów cholewek obuwia⁵.

Z2 Dobieranie materiałów podstawowych i pomocniczych na elementy cholewki obuwia.

Z3 Wykrawanie elementów składowych cholewek obuwia.

Z4 Opracowywanie elementów wierzchów i podszewek¹⁵.

Z5 Montowanie i wykończenie cholewek²⁶.

3.2. Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie operacji montażu cholewek obuwia

Kompetencja zawodowa Kz1: Wykonywanie operacji montażu cholewek obuwia obejmuje zestaw zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, do realizacji których wymagane są odpowiednie zbiory wiedzy i umiejętności.

Z1 Konstruowanie podstawowych wzorów cholewek obuwia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Zasady i metody konstruowania podstawowych wzorów cholewek; Sposoby łączenie elementów wierzchu cholewki; Zasady i sposoby wykonywania elementów składowych podszewek i międzypodszewek obuwia; Zasady opracowywania dokumentacji konstrukcyjnej wzoru cholewki. 	<ul style="list-style-type: none"> Określać dopuszczalne linie podziału elementów składowych cholewki; Konstruować wzornik modelu podstawowego cholewki; Wykonywać wzorniki elementów składowych wierzchu cholewki; Wykonywać wzorniki elementów składowych podszewek i międzypodszewek obuwia; Sporządzać rysunki wykonawcze i złożeniowe wzoru cholewki.

Z2 Dobieranie materiałów podstawowych i pomocniczych na elementy cholewki obuwia	
WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> Charakterystykę i właściwości materiałów podstawowych (skór naturalnych, tworzyw skóropodobnych i materiałów włókienniczych) stosowanych na cholewki obuwia; 	<ul style="list-style-type: none"> <u>Oceniać organoleptycznie</u>¹¹ i interpretować wyniki badań materiałów stosowanych na cholewki obuwia;

<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystykę i właściwości materiałów pomocniczych (nici, kleje, międzypodszewki, podszewki, podnoski, wzmocnienia) stosowanych na cholewki obuwia; • Zasady doboru materiałów podstawowych i pomocniczych odpowiednio do konstrukcji, typu, przeznaczenia i techniki wytwarzania cholewki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać materiały podstawowe odpowiednio do konstrukcji, typu, przeznaczenia i techniki wytwarzania cholewki; • Dobierać materiały pomocnicze odpowiednio do typu i przeznaczenia obuwia.
---	---

Z3 Wykrawanie elementów składowych cholewek obuwia

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady, metody i systemy rozkroju skór, tworzyw i materiałów tekstylnych; • Charakterystykę i rodzaje materiałów na części składowe cholewek; • Sposoby ręcznego i maszynowego rozkroju materiałów na cholewki; • Systemy znakowania i sortowania elementów cholewki; • Budowę i zasady użytkowania narzędzi, urządzeń i maszyn stosowanych w procesach wykrawania elementów składowych cholewek obuwia; • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie dokonywania rozkroju materiałów na cholewki obuwia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać metody i systemy rozkroju skór, tworzyw i materiałów tekstylnych; • Wykrawać elementy cholewki ręcznie lub maszynowo zgodnie z dopuszczalną ich ciągliwością; • Klasyfikować, kompletować i oznakować wycięte elementy pod względem jakości, wielkości i koloru; • Użytkować narzędzia, urządzenia i maszyny stosowane w procesach wykrawania elementów składowych cholewek obuwia; • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie dokonywania rozkroju materiałów na cholewki obuwia.

Z4 Opracowywanie elementów wierzchów i podszewek

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady ścieniania i dwojenia elementów składowych cholewek; • Zasady naklejania wzmocnień, podnosków i międzypodszewek; • Techniki zdobienia cholewek; • Kryteria oceny jakości przygotowania elementów do montażu cholewki; • Budowę i zasady użytkowania narzędzi, urządzeń i maszyn stosowanych w procesach opracowania elementów wierzchów i podszewek; • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie przygotowywania elementów cholewek do montażu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonywać ścienianie elementów cholewek na podstawie wykresu ścieniania; • Wykonywać wzmocnienia oraz usztywnienia elementów cholewki; • Wykonywać <u>perforacje</u>¹² i <u>tłoczenie cholewki</u>²¹; • Oceniać jakość przygotowania części składowych cholewek do montażu; • Użytkować narzędzia, urządzenia i maszyny stosowane w procesach opracowania elementów wierzchów i podszewek; • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie przygotowywania elementów cholewek do montażu.

Z5 Montowanie i wykończanie cholewek

WIEDZA – zna i rozumie:	UMIEJĘTNOŚCI – potrafi:
<ul style="list-style-type: none"> • Zasady obsługi i sposoby regulacji maszyn szyjących; • Systemy i metody łączenia elementów cholewek; 	<ul style="list-style-type: none"> • Obsługiwać, konserwować, czyścić i wykonywać drobne regulacje maszyn szyjących; • Łączyć elementy cholewek zgodnie z rysunkiem lub wzorem obuwia;

<ul style="list-style-type: none"> • Techniki i sposoby łączenia elementów różnych wzorów cholewek; • Techniki łączenia elementów podszewek i wierzchów cholewki; • Sposoby wykończania gotowych cholewek; • Zasady kontroli i oceny jakości wykonanej cholewki; • Budowę i zasady użytkowania narzędzi, urządzeń i maszyn stosowanych w procesach montażu i wykończania cholewek; • Zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie użytkowania maszyn w procesie montażu cholewek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobierać ścięgi, szwy oraz igły i nici do określonego materiału i operacji technologicznej; • Wykonywać połączenie podszewki z wierzchem cholewki w sposób odpowiedni dla danej konstrukcji; • Wykończać gotową cholewkę; • Oceniać poprawność wykonania gotowej cholewki; • Użytkować narzędzia, urządzenia i maszyny stosowane w procesach montażu i wykończania cholewek; • Przestrzegać zasad i przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii, ochrony środowiska w zakresie użytkowania maszyn w procesie montażu cholewek.
---	---

3.3. Kompetencje społeczne

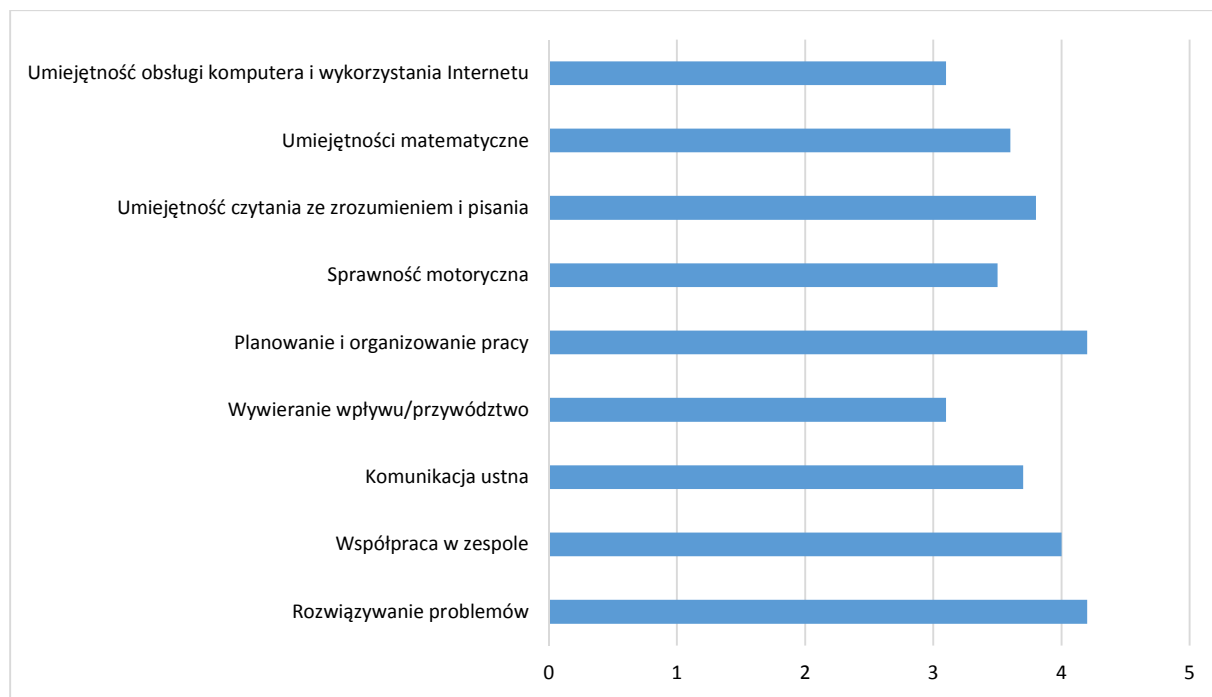
Pracownik w zawodzie **cholewkarz** powinien mieć kompetencje społeczne niezbędne do prawidłowego i skutecznego wykonywania zadań zawodowych.

W szczególności pracownik jest gotów do:

- Ponoszenia odpowiedzialności za rozkrój materiałów i dobór elementów cholewki obuwia oraz za łączenie elementów cholewki obuwia.
- Dostosowywania zachowania do zmian w środowisku pracy zakładu cholewkarskiego lub obuwniczego.
- Wykonywania pracy samodzielnie i podejmowania współpracy w zorganizowanych warunkach pracy zakładu cholewkarskiego lub obuwniczego.
- Oceniania swoich działań realizowanych w ramach współpracy zespołowej w zakładzie cholewkarskim lub obuwniczym i ponoszenia odpowiedzialność za ich skutki.
- Przestrzegania zasad etyki zawodowej i norm społecznych.

3.4. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu

Pracownik powinien mieć zdolność właściwego wykonywania zadań zawodowych i predyspozycje do rozwoju zawodowego. Dlatego wymaga się od niego odpowiednich kompetencji kluczowych. Zostały one zilustrowane w formie profilu (rys. 1) ukazującego ważność kompetencji kluczowych dla zawodu **cholewkarz**.

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu **cholewkarz**

Uwaga:

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

3.5. Powiązanie kompetencji zawodowych z opisami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz Sektorowej Ramy Kwalifikacji

Kompetencje zawodowe pracownika w zawodzie **cholewkarz** nawiązują do opisów poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Opis zawodu, zadań zawodowych i wymagań kompetencyjnych może stanowić materiał informacyjny dla przygotowania (lub aktualizacji) opisów kwalifikacji wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Więcej informacji:

- Zintegrowany System Kwalifikacji: <https://www.kwalifikacje.gov.pl>
- Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji: <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

4. ODNIESIENIE DO SYTUACJI ZAWODU NA RYNKU PRACY I MOŻLIWOŚCI DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

4.1. Możliwości podjęcia pracy w zawodzie

Cholewkarz może prowadzić własną pracownię cholewek lub pracować w:

- przedsiębiorstwach obuwniczych,
- zakładach rzemieślniczych wytwarzających obuwie.

Zapotrzebowanie na pracę w zawodzie cholewkarz jest zróżnicowane na terenie kraju. Deficyt pracowników w tym zawodzie występuje – w r. 2018. – na terenie m.in. województwa małopolskiego (pow. częstochowski, myszkowski, wadowicki, nowotarski), wielkopolskiego (Poznań, Gniezno, Mława).

WAŻNE:

Zachęcamy do sprawdzenia dostępnych ofert pracy w **Centralnej Bazie Ofert Pracy:**

<http://oferty.praca.gov.pl>

Natomiast aktualizacje informacji o możliwościach zatrudnienia w zawodzie, przyszłe zapotrzebowanie na dany zawód na rynku pracy oraz dodatkowe informacje można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Ranking (monitoring) zawodów deficytowych i nadwyżkowych:

<http://mz.praca.gov.pl>

<https://www.mpips.gov.pl/analizy-i-raporty/raporty-sprawozdania/rynek-pracy/zawody-deficytowe-i-nadwyzkowe>

Barometr zawodów: <https://barometrzwodow.pl>

Wojewódzkie obserwatoria rynku pracy:

Mazowieckie – <http://obserwatorium.mazowsze.pl>

Małopolskie – <https://www.obserwatorium.malopolska.pl>

Lubelskie – <http://lorp.wup.lublin.pl>

Regionalne Obserwatorium Rynku Pracy w Łodzi – <http://obserwatorium.wup.lodz.pl>

Pomorskie – <http://www.porpp.pl>

Opolskie – <http://www.obserwatorium.opole.pl>

Wielkopolskie – <http://www.obserwatorium.wup.poznan.pl>

Zachodniopomorskie – <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/zachodniopomorskie-obserwatorium-ryнку-pracy>

Podlaskie – <http://www.obserwatorium.up.podlasie.pl>

Zielona Linia. Centrum Informacyjne Służb Zatrudnienia:

<http://zielonalinia.gov.pl>

Portal Prognozowanie Zatrudnienia:

www.prognozowaniezatrudnienia.pl

Portal EU Skills Panorama:

<http://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en>

Europejski portal mobilności zawodowej EURES:

<https://eures.praca.gov.pl>

<https://ec.europa.eu/eures/public/pl/homepage>

4.2. Instytucje oferujące kształcenie, szkolenie i/lub potwierdzanie kompetencji w ramach zawodu

Kształcenie

Obecnie (2018 r.) kształcenie w zawodzie **cholewkarz** oferuje rzemioło (Izby Rzemieślnicze).

System nauki zawodu w rzemiośle (z udziałem pracodawców rzemieślników) oferuje także kształcenie w zawodach pokrewnych: obuwnik, obuwnik miarowy, obuwnik ortopedyczny.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu cholewkarz można również uzyskać w branżowej szkole I stopnia, w zawodzie pokrewnym obuwnik w zakresie kwalifikacji AU.10 Wytwarzanie obuwia oraz w branżowej szkole II stopnia lub w technikum w zawodzie pokrewnym technik obuwnik w ramach kwalifikacji AU.52 Organizacja i prowadzenie procesu wytwarzania obuwia.

Kwalifikacyjne kursy zawodowe (dla dorosłych) w zakresie ww. kwalifikacji mogą prowadzić:

- publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe,
- niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe,
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego,

- instytucje rynku pracy prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową,
- podmioty prowadzące działalność oświatową na podstawie ustawy Prawo przedsiębiorców.

Szkolenie

Szkolenia i kursy doskonalące pracowników w zawodzie **cholewkarz** prowadzą na ogół pracodawcy we własnym zakresie, Izby Rzemieślnicze oraz producenci maszyn obuwniczych.

Tematyka szkolenia dotyczy np. konstruowania cholewek obuwia z wykorzystaniem programów komputerowych. Organizatorzy tych szkoleń potwierdzają uzyskane przez uczestników kompetencje (zgodnie z programem szkolenia) odpowiednimi certyfikatami lub zaświadczeniami.

Cholewkarz może również doskonalić swoją wiedzę i umiejętności samodzielnie, korzystając ze specjalistycznej literatury oraz czasopism branżowych.

WAŻNE:

Więcej informacji o instytucjach oferujących kształcenie, szkolenie i/lub walidację kompetencji w ramach zawodu można uzyskać, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Szkolnictwo wyższe:

www.wyberzstudia.nauka.gov.pl

Szkolnictwo zawodowe:

<https://www.gov.pl/web/edukacja/ksztalcenie-zawodowe>

<http://doradztwo.ore.edu.pl/wyberam-zawod>

<http://www.zrp.pl>

Szkolenia zawodowe:

Rejestr Instytucji Szkoleniowych – <http://www.stor.praca.gov.pl/portal/#/ris>

Baza Usług Rozwojowych – <https://uslugirozwojowe.parp.gov.pl>

Inne źródła danych:

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – <https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl>

Bilans Kapitału Ludzkiego – <https://bkl.parp.gov.pl>

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – <http://www.frse.org.pl>, <http://europass.org.pl>

Learning Opportunities and Qualifications in Europe – <https://ec.europa.eu/ploteus>

4.3. Zarobki osób wykonujących dany zawód/daną grupę zawodów

Obecnie (2018 r.) wynagrodzenie miesięczne **cholewkarza** jest zróżnicowane i wynosi od 2100 zł do 3400 zł brutto.

Na wysokość wynagrodzenia mają wpływ takie czynniki jak np.: wielkość firmy, wykształcenie, staż pracy, region zatrudnienia.

WAŻNE:

Zarobki osób wykonujących dany zawód/grupę zawodów są orientacyjne i mogą szybko stracić aktualność. Dlatego na bieżąco należy sprawdzać, jakie zarobki oferuje rynek pracy, korzystając z **polecanych źródeł danych**.

Polecane źródła danych [dostęp: 10.07.2018]:

Wynagrodzenie w Polsce według danych GUS:

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/pracujacy-zatrudnieni-wynagrodzenia-koszty-pracy>

Przykładowe portale informujące o zarobkach:

<https://wynagrodzenia.pl/gus>

<https://wynagrodzenia.pl/kategoria/zarobki-na-stanowiskach-i-szczecblach>

<https://sedlak.pl/raporty-placowe>

<https://zarobki.pracuj.pl>

<https://www.forbes.pl/ogolnopolskie-badanie-wynagrodzen>

<https://www.kariera.pl/wynagrodzenia>

4.4. Możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zawodzie

W zawodzie **cholewkarz** możliwe jest zatrudnienie osób niepełnosprawnych.

Warunkiem niezbędnym jest identyfikacja indywidualnych barier i dostosowanie technicznych i organizacyjnych warunków środowiska oraz stanowiska pracy do potrzeb zatrudnienia osób:

- z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych, która nie wyklucza stania i chodzenia, w tym samodzielnego przemieszczania się oraz obsługi maszyn szyjących (05-O),
- z dysfunkcją narządu wzroku, jeśli posiadana wada jest skorygowana odpowiednimi szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, które zapewnią ostrość widzenia (04-O),
- z niewielką dysfunkcją układu oddechowego (07-S),
- z niewielką dysfunkcją układu nerwowego (10-N),
- głuchoniemych, na wybranych stanowiskach pracy, warunkowo po dostosowaniu rodzaju zadań, identyfikacji indywidualnych barier i przystosowaniu środowiska oraz stanowiska pracy (03-L).

WAŻNE:

Decyzja o zatrudnieniu osoby z jakimkolwiek rodzajem niepełnosprawności może być podjęta wyłącznie po indywidualnej konsultacji z lekarzem medycyny pracy.

5. ODNIESIENIE DO EUROPEJSKIEJ KLASYFIKACJI UMIEJĘTNOŚCI/KOMPETENCJI, KWALIFIKACJI I ZAWODÓW (ESCO)

Europejska klasyfikacja umiejętności/kompetencji, kwalifikacji i zawodów (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations – ESCO) jest narzędziem łączącym rynek edukacji z rynkiem pracy. ESCO jest częścią strategii „Europa 2020”. W klasyfikacji określono i uszeregowano umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. Tworzenie europejskiego rynku pracy, a w przyszłości wspólnego obszaru kształcenia ustawicznego wymaga, aby zdobywane przez jednostki umiejętności oraz kwalifikacje były zrozumiałe oraz łatwo porównywalne między krajami, a także – by promowały mobilność wśród pracowników.

Obecnie (2018 r.) klasyfikacja ESCO jest dostępna w 27 językach (w 24 językach UE, islandzkim, norweskim i arabskim) za pośrednictwem platformy ESCO:

<https://ec.europa.eu/esco/portal/home>

Klasyfikacja ESCO została oparta na trzech filarach i pokazuje w sposób systematyczny relacje między nimi:

- **Zawody:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>
- **Umiejętności/Kompetencje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/skill>
- **Kwalifikacje:** <https://ec.europa.eu/esco/portal/qualification>

6. ŹRÓDŁA DODATKOWYCH INFORMACJI O ZAWODZIE

Podstawowe regulacje prawne:

Stan prawny na dzień: 30.06.2018 r.

- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. poz. 646).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 986, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1265 i 1149).
- Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1267).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860, z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. poz. 622, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych (Dz. U. poz. 89, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym – poziomy 1–8 (Dz. U. z 2016 r. poz. 537).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

Literatura branżowa:

- Christ J.W.: Technologia obuwia. WSiP, Warszawa 1989.
- Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1992.
- Grabkowski M.: Technika wytwarzania obuwia. T. 1–2. Politechnika Radomska, Radom 2000.
- Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo. Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1996.
- Ziajka T.: Modelowanie obuwia – poradnik projektanta i konstruktora. CLPO, Kraków 1994.
- Ziajka T.: Podstawy projektowania i konstrukcji obuwia. Krakowskie Szkoły Artystyczne, Kraków 2016.

Zasoby internetowe [dostęp: 10.07.2018]:

- Baza danych standardów kwalifikacji/kompetencji zawodowych i modułowych programów szkoleń: <ftp://kwalifikacje.praca.gov.pl>
- Film Shoemaster Classic: <https://www.youtube.com/watch?v=GhbGnMKcCSE>
- Film: Historia jednej pary - produkcja obuwia: <https://www.youtube.com/watch?v=z3C2wpz9BfA>
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie obuwnik: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/753602.pdf
- Informator dotyczący egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik obuwnik: https://www.cke.edu.pl/images/_EGZAMIN_ZAWODOWY/informatory/formula_2017/311916.pdf
- Karty zawodów dla osób niepełnosprawnych: https://www.ciop.pl/CIOPPortalWAR/appmanager/ciop/pl?_nfpb=true&_pageLabel=P31400269281444034650304
- Portal Asystent BHP: <https://asystentbhp.pl>
- Portal Instytutu Przemysłu Skórzanego: <http://www.ips.krakow.pl>
- Portal Ogólnopolskiej Izby Branży Skórzanej w Radomiu: <http://www.oibs.pl>
- Portal Polskiej Izby Przemysłu Skórzanego: <http://www.pips.pl>
- Projektowanie cholewek cz. 1: <https://www.youtube.com/watch?v=vnyYpcSy5ok>
- Projektowanie cholewek cz. 2: <https://www.youtube.com/watch?v=9G6NWpBTxdI>
- Standardy orzecznictwa lekarskiego ZUS: <http://www.zus.pl/lekarze/publikacje/standardy-orzecznictwa-lekarskiego-zus>
- Wykaz standardów egzaminacyjnych w rzemiośle: <https://zrp.pl/dzialalnosc-zrp/oswiata-zawodowa/egzaminy/standardy-egzaminacyjne/wykaz-standardow-egzaminacyjnych/>
- Wyszukiwarka opisów zawodów: <http://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow>

7. SŁOWNIK POJĘĆ

7.1. Definicje powiązane z opisem informacji o zawodzie (zawodoznawcze)

Nazwa pojęcia	Definicja pojęcia
Awans zawodowy	Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje awansu – pionowy oraz poziomy. Awans pionowy oznacza zmianę stanowiska na wyższe w hierarchii przedsiębiorstwa/organizacji oraz przyznanie wyższego wynagrodzenia i poszerzenie uprawnień, np. awans polegający na osiągnięciu wyższego stopnia wymagań formalnych w policji, w wojsku, mianowanie na wyższy stopień – awans nauczycielski. Awans poziomy oznacza zmianę stanowiska niepociągającą za sobą zmiany pozycji pracownika w hierarchii firmy, np. objęcie dodatkowego stanowiska przez pracownika, powierzenie nowych zadań, rozszerzenie uprawnień i zakresu podejmowanych decyzji.
Czynności zawodowe	Są to działania podejmowane w ramach zadania zawodowego i dające efekt w postaci realizacji celu przewidzianego w zadaniu zawodowym.
Edukacja formalna	Kształcenie realizowane przez publiczne i niepubliczne szkoły oraz inne podmioty systemu oświaty, uczelnie oraz inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego w ramach programów, które prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych oraz kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych (zgodnie z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym) albo kwalifikacje w zawodzie (zgodnie z przepisami oświatowymi).
Edukacja pozaformalna	Kształcenie i szkolenie realizowane w ramach programów, które nie prowadzą do uzyskania kwalifikacji pełnych lub kwalifikacji właściwych dla edukacji formalnej.
Efekty uczenia się	Wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne nabyte w procesie uczenia się (w ramach edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne).
Europejskie Ramy Kwalifikacji (ERK)	Przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji umożliwiające porównanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych państwach. W ERK wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się (wiedza, umiejętności i kompetencje). ERK stanowi układ odniesienia do krajowych ram kwalifikacji, w tym do PRK.
Kody niepełnosprawności	Są symbolami rodzaju schorzenia, które ma decydujący wpływ na to, do jakich prac osoba niepełnosprawna może być kierowana, a do jakich nie powinna ze względu na jej zdrowie i skuteczność pracy na danym stanowisku. Podstawowe kody niepełnosprawności: 01-U upośledzenie umysłowe, 02-P choroby psychiczne, 03-L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, 04-O choroby narządu wzroku, 05-R upośledzenie narządu ruchu, 06-E epilepsja, 07-S choroby układu oddechowego i krążenia, 08-T choroby układu pokarmowego, 09-M choroby układu moczowo-płciowego, 10-N choroby neurologiczne, 11-I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego, 12-C całościowe zaburzenia rozwojowe.
Kompetencje społeczne	Jest to rozwinięta w toku uczenia się zdolność kształtowania własnego rozwoju oraz autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym, z uwzględnieniem etycznego kontekstu własnego postępowania.
Kompetencje kluczowe	Są to kompetencje (połączenie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) integracji społecznej i zatrudnienia potrzebne w życiu zawodowym i pozazawodowym oraz do bycia aktywnym obywatelem. Na potrzeby opracowania informacji o zawodach wyróżniono 9 kompetencji, które zostały wybrane i pogrupowane ze zbioru 15 kompetencji kluczowych wyodrębnionych w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – Projekt PIAAC prowadzonym cyklicznie przez OECD.
Kompetencja zawodowa	Jest to układ wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do wykonywania, w ramach wydzielonego zakresu pracy w zawodzie zestawu zadań zawodowych. Posiadanie jednej lub kilku kompetencji zawodowych powinno umożliwić zatrudnienie na co najmniej jednym stanowisku pracy w zawodzie.

Kwalifikacja	Oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w procesie walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący. W Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji wyodrębniono 4 rodzaje kwalifikacji: pełne, częściowe, rynkowe i uregulowane.
Polska Rama Kwalifikacji (PRK)	Opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.
Potwierdzanie kompetencji	Jest to proces polegający na sprawdzeniu, czy kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Terminy o podobnym znaczeniu: „walidacja”, „egzaminowanie”. Proces ten prowadzi do certyfikacji – wydania przez upoważnioną instytucję „dyplomu”, „świadectwa”, „certyfikatu”.
Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK)	Opis poziomów kwalifikacji funkcjonujących w danym sektorze lub branży; poziomy Sektorowych Ram Kwalifikacji odpowiadają odpowiednim poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji.
Sprawności sensomotoryczne	Są to sprawności związane z funkcjonowaniem narządów zmysłów (wzroku, słuchu, smaku, powonienia, dotyku) oraz narządu ruchu (sprawność rąk, precyzja ruchów rąk, sprawność nóg, koordynacja wzrokowo-ruchowa itp.).
Stanowisko pracy	Jest to miejsce pracy w strukturze organizacyjnej, np. przedsiębiorstwa, instytucji, organizacji, w ramach którego pracownik wykonuje zadania zawodowe stale lub okresowo. Do prawidłowego wykonywania zadań na danym stanowisku pracy konieczne jest posiadanie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwych dla kompetencji zawodowych wyodrębnionych w zawodzie.
Tytuł zawodowy	Jest przyznawany osobie, która udowodniła, że posiada określony zasób wiedzy i umiejętności potrzebny do wykonywania danego zawodu. W niektórych grupach zawodowych (technicy, lekarze, rzemieślnicy) istnieją ustawowo zadekretowane nazwy i hierarchie tych tytułów, podczas gdy w innych nie ma takich systemów. Przykładowo tytuły zawodowe uzyskiwane w szkołach i placówkach oświaty to: robotnik wykwalifikowany i technik, w rzemiośle: uczeń, czeladnik, mistrz, w kulturze fizycznej: trener, instruktor, menedżer sportu.
Umiejętności	Jest to przyswojona w procesie uczenia się zdolność do wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Uprawnienia zawodowe	Oznaczają posiadanie prawa do wykonywania czynności zawodowych (zawodu), do których dostęp jest ograniczony poprzez przepisy prawne przewidujące konieczność posiadania odpowiedniego wykształcenia, spełnienia wymagań kwalifikacyjnych lub innych dodatkowych wymagań.
Uczenie się nieformalne	Uzyskiwanie efektów uczenia się poprzez różnego rodzaju aktywność poza edukacją formalną i edukacją pozaformalną, w tym poprzez samouczenie się i doświadczenie uzyskane w pracy.
Walidacja	Oznacza sprawdzenie czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się (edukacja formalna, pozaformalna i uczenie się nieformalne) tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.
Wiedza	Jest to zbiór opisów obiektów i faktów, zasad, teorii oraz praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Wykształcenie	Oznacza rezultat procesu kształcenia w zakresie ogólnym i specjalistycznym charakteryzowany na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – poziomu wykształcenia odpowiadającego poziomowi ukończonej szkoły (np. wykształcenie: podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, czeladnicze, policealne, wyższe (pierwszy, drugi i trzeci stopień), – profilu wykształcenia (ukończonej szkoły) lub dziedziny wykształcenia (kierunek lub kierunek i specjalność ukończonej szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej).
Zadanie zawodowe	Jest to logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu wykonywany na stanowisku pracy. Na zadanie zawodowe składa się układ czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się określonym wytworem, usługą lub istotną decyzją. W wyniku podziału pracy każdy zawód różni się wykonywanymi zadaniami, na które składają się czynności zawodowe.

Zawód	Jest to zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło utrzymania.
Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)	Wyodrębniona część Krajowego Systemu Kwalifikacji, w której obowiązują określone w ustawie standardy opisywania kwalifikacji oraz przypisywania poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji, zasady włączania kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i ich ewidencjonowania w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK), a także zasady i standardy certyfikowania kwalifikacji oraz zapewniania jakości nadawania kwalifikacji. Informacje o ZSK są dostępne pod adresem: https://www.kwalifikacje.gov.pl
Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji (ZRK)	Rejestr publiczny prowadzony w systemie teleinformatycznym ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Informacje o ZRK są dostępne pod adresem: https://rejestr.kwalifikacje.gov.pl

7.2. Definicje związane z wykonywaniem zawodu (branżowe)

Lp.	Nazwa pojęcia	Definicja	Źródło
1	Cholewka	Zespół elementów obuwia okrywających górną powierzchnię stopy do wysokości kostki lub powyżej, pełniący funkcję ochronną.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
2	Dokumentacja konstrukcyjno-technologiczna	Zestaw dokumentów zawierających rysunek technologiczno-kontrolny (zestawienie cholewki), rysunek ścieniania poszczególnych części cholewki, opis technologiczno-materiałowy.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
3	Dokumentacja rozliczeniowa	Zestaw dokumentów określających zużycie materiałów podstawowych i pomocniczych w procesie wytwarzania cholewki.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
4	Dwojenie/ Wyrównywanie grubości	Operacja technologiczna polegająca na oddzieleniu spodniej warstwy skóry.	Technik obuwnik. Tom I Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITE, Radom 2010
5	Konstruowanie podstawowych wzorów cholewek obuwia	Zespół czynności mających na celu poszukiwanie takiego rozwiązania technicznego cholewki i jej podzespołów, które zapewni prawidłowe układanie się cholewki na kopycie, a przede wszystkim prawidłowe przyleganie cholewki do stopy.	Ziajka T.: Podstawy Projektowania i Konstrukcji Obuwia. Krakowskie Szkoły Artystyczne, Kraków 2016
6	Krojownia	Oddział produkcyjny, w którym wykonuje się rozkrój materiałów na elementy cholewek.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Technik obuwnik. Tom I Innowacyjne poradniki kształcenia modułowego dla ucznia. ITE, Radom 2010
7	Maszyna szyjąca	Maszyna do łączenia materiałów za pomocą nici przez tworzenie szwów.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
8	Mięzypodszewka	Wyrób włókienniczy stosowany w celu zapobiegania nierównomiernego rozciągania się cholewki podczas czynności technologicznych i użytkowania obuwia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
9	Nakłuwak	Narzędzie do wytłaczania znaków w miejscach łączenia poszczególnych części składowych cholewki.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976

10	Nóż cholewkarski	Narzędzie wykonane ze stali węglowej, narzędziowej. Ostrze jest hartowane, szlifowane i polerowane.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
11	Ocena organoleptyczna	Ocena cech wyrobu na podstawie wrażeń odbieranych za pomocą zmysłów (smaku, węchu, wzroku, dotyku).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
12	Perforowanie cholewek	Wycinanie w elementach wierzchowych różnego rodzaju i wielkości dziurek tworzących ozdobny wzór.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
13	Ploter	Komputerowe urządzenie służące do pracy z dużymi płaskimi powierzchniami, mogące np. wycinać wzory.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
14	Podnosek	Wewnętrzna część obuwia umieszczona między wierzchem a podszewką w czubku obuwia, mająca na celu usztywnienie cholewki w tym miejscu.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
15	Podszewka	Wewnętrzna część cholewki wykonana ze skóry lub materiału tekstylnego, mająca kontakt ze stopą.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Christ J.W.: Technologia obuwia. WSiP, Warszawa 1989
16	Rozkrój materiałów obuwniczych	Zespół czynności technologicznych, których celem jest podział materiałów płaskich na części składowe cholewki i spodu obuwia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Christ J.W.: Technologia obuwia. WSiP, Warszawa 1989
17	Szwalnia pomocnicza/ Opracowanie elementów wierzchu	Oddział produkcyjny, w którym przygotowywane są elementy cholewek do łączenia.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Ziajka T.: Modelowanie obuwia – poradnik projektanta i konstruktora. CLPO, Kraków 1994
18	Szwalnia właściwa/ Montaż cholewek	Oddział produkcyjny, w którym wykonuje się łączenie elementów składowych cholewek.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
19	Ścienianie	Operacja przygotowania elementów składowych cholewki do łączenia, mająca na celu zniwelowanie grubości w miejscu łączenia oraz ułatwienie ich zszywania.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Christ J.W.: Technologia obuwia. WSiP, Warszawa 1989
20	Ścieniarka brzegowa	Urządzenie do ścieniania elementów składowych cholewki.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSiP, Warszawa 1976
21	Tłoczenie cholewek	Wytlaczenie w elementach wierzchu trwałego wzoru techniką prasowania (odciskania).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
22	Topografia skóry	Podział powierzchni skóry ze względu na ścisłość, ciągliwość i grubość tkanki skórnej.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
23	Wklejarka materiałów termoplastycznych	Maszyna do wklejania podnosków termoplastycznych.	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
24	Wycinak/ wykrojnik	Narzędzie o kształcie i wymiarach odpowiadających wzornikom określonych części składowych cholewki; wyrabiane z taśmy stalowej zaostrejonej od strony zewnętrznej.	Christ J.W.: Technologia Obuwia. Podręcznik dla ZSZ, WSiP, Warszawa 1989
25	Wycinarka	Maszyna stosowana do rozkroju skór miękkich, tworzyw skóropodobnych oraz materiałów włókienniczych.	Grabkowski M.: Obuwnictwo. Podręcznik do ZSZ. WSiP, Warszawa 1992

26	Wykończenie cholewek	Czynności o charakterze chemicznym (apreturowanie, retuszowanie) lub mechanicznym (czyszczenie, wygładzanie, polerowanie).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki na podstawie Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSIP, Warszawa 1976
27	Wzmocnienia	Elementy zabezpieczające brzegi cholewki obuwia przed nadmiernym rozciąganiem (np. tasiemki, podkrążki).	Definicja opracowana przez zespół ekspercki
28	Wzornik	Kopia wykroju części składowej cholewki, wykonana z tektury, fibry, blachy itp.	Liszka R., Rerutkiewicz J., Uliasz H.: Cholewkarstwo: Podręcznik technologii dla ZSZ. WSIP, Warszawa 1976

ZASTOSOWANIE INFORMACJI O ZAWODACH

Wsparcie dla pracowników i klientów instytucji rynku pracy w zakresie:

- skutecznego podejmowania decyzji dotyczących wyboru zawodu, pracy/zatrudnienia,
- nabywania nowych lub rozszerzania już posiadanych kompetencji zawodowych,
- zmiany kwalifikacji zawodowych zgodnie z potrzebami rynku pracy,
- dopasowywania treści szkoleń kontraktowanych przez urzędy pracy do potrzeb rynku pracy.

Wsparcie dla różnych grup interesariuszy w zakresie:

- poradnictwa i doradztwa zawodowego,
- tworzenia i aktualizacji ofert szkoleniowych dla rynku pracy,
- dostosowania oferty kształcenia zawodowego do wymagań rynku pracy,
- tworzenia i aktualizacji opisów stanowisk pracy,
- przygotowania lub aktualizacji opisu kwalifikacji rynkowych wprowadzanych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.